

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Васил Иванов Василев
на тема: „Влияние на интерактивните методи върху познавателната ефективност на обучението по Домашна техника и икономика - V клас” за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по техника и технологии”
от проф. д-р Любомир Попов

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № РД – 16-019/21.03.2014 г. на Ректора на ШУ „Еп. К. Преславски”.

1. Информация за дисертанта.

Дисертантът се е обучавал по докторска програма „Методика на обучението по техника и технологии” от професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., в област на висше образование 1. Педагогически науки към катедра „Технологично обучение, професионално образование, предучилищна и начална училищна подготовка” в Педагогически факултет на ШУ „Еп. К. Преславски”, съгласно Заповед № РД-07-775 от 05.04.2012 г. на Ректора на ШУ „Еп. К. Преславски”, със срок на обучение три години, считано от 19.03.2012 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Представения за рецензиране научен труд е структуриран в три глави, Увод, Заключение, Изводи с теоретичен характер, Изводи с практико-приложен характер, Приносни моменти в дисертационния труд, Литература и Приложения, с общ обем 237 страници.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати.

В теоретичната част на изследването докторантът е насочил вниманието си към исторически преглед на идеята за трудовото обучение и възпитание на учениците у нас, прави сравнителен анализ на

технологичното обучение в различни страни по света, изяснява редица работни понятия във връзка с темата, като: техника и технология, технологична култура, интерактивна образователна среда, интерактивни методи, технология на интерактивното обучение и др., и анализира образователните програми по домашна техника, икономика и технологии за V – VIII класове в българското училище. Счита, че подборът на проблеми и работни понятия е удачен с оглед на разработваната тема и представлява методологическа основа за следващата (емпирична) част на изследването. Като цяло тук докторантът демонстрира нужната компетенция и умения за провеждане на теоретична изследователска дейност.

Замисълът на емпиричната част (Трета глава) е да се апробира модел на приложение на интерактивни методи в обучението по учебния предмет „Домашна техника и икономика“ в V клас, при което да се установи неговата висока ефективност. За целта се провежда ограничен експеримент с контролна и експериментална група от ученици, който включва участието на учители и оценка от експерти. Счита, че подобен замисъл на изследването (цели, задачи, хипотеза, използвана методика и математико-статистически методи, етапи) е изцяло приемлив и във вида, в който е реализиран, е постигнал надеждни резултати. В такъв план можем да приемем и валидността на направените от докторанта теоретични и практически изводи. Всичко това показва, че той притежава умения за провеждането на емпирични проучвания.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси.

Посочените от дисертанта приноси моменти са действително постижения на труда и са приемливи във вида, в който са формулирани.

5. Оценка на публикациите по дисертацията.

Представените 3 публикации са по темата на дисертационния труд. Отпечатани са в престижни източници, което означава, че са получили своята обществена и научно-специализирана оценка.

6. Оценка на автореферата.

Авторефератът отразява коректно труда.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси.

Към труда имам следните основни забележки и препоръки:

Едната е свързана с начина на цитирането на използваната литература. Необходимо е по-ясно в текста да проличи кога позоваването на различни автори и изтъкването на тези е *буквално*. Буквалното цитиране ще позволи на читателя да се ориентира в литературата по отделните въпроси и да ползва конкретните произведения и автори за свои цели. Не бива да се забравя, че трудът има предназначението да задоволява и такива по-общи гносеологически потребности. Освен това използваният начин на позоваване в труда не дава яснота по въпроса кои идеи, изводи и тези са на автора и кои – „чужди”.

Втората забележка е относно повтарянето на някои постановъчни моменти на изследването, което е допуснато в Увода и в Трета глава. Достатъчно е било те да се посочат еднократно в Увода, обхващайки теоретичното и емпиричното проучване.

Третата е свързана с това, че като обект на емпиричното проучване са посочени 144 ученика от пети клас. Но голяма част от това проучване има *като обект* и учители (респ. техни мнения, отразени в анкетни карти и протоколи от наблюдения).

Към автора имам и следните въпроси:

► В труда се използват две словосъчетания:

Първото: *„влияние на интерактивните методи върху ефективността на обучението* по предмета Домашна техника и

икономика” (например във формулировката на Предмета на изследването, с. 12, курсив мой – Л.П.);

Второто: „да се изследва *влиянieto на интерактивните методи на обучение върху познавателната ефективност* по Домашна техника и икономика” (например при формулиране на целта на изследването, с. 11, курсив мой – Л.П.). Има ли разлика между съдържанието на дадените в курсив изрази?

► По какви показатели и критерии са образувани контролната и експерименталната групи?

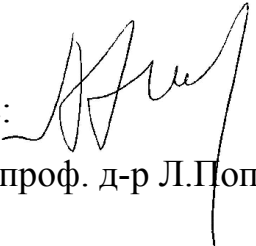
► На с. 195 е направена констатацията, че 8,07% от учителите предпочитат да използват само интерактивни методи на обучение в работата си. Този процент е много нисък. Как докторантът тълкува такава констатация с оглед на тезата за по-голямата значимост на интерактивните методи в обучението в сравнение с традиционните?

8. Заключение.

Считам, че трудът илюстрира категорично уменията на докторанта Васил Василев за теоретико-емпирични проучвания и че неговите постижения са с безспорна научна стойност, поради което препоръчвам да му бъде присъдена образователната и научната степен „доктор”, област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по техника и технологии”.

10. 04. 2014 г.

Подпис:

(проф. д-р Л.Попов)